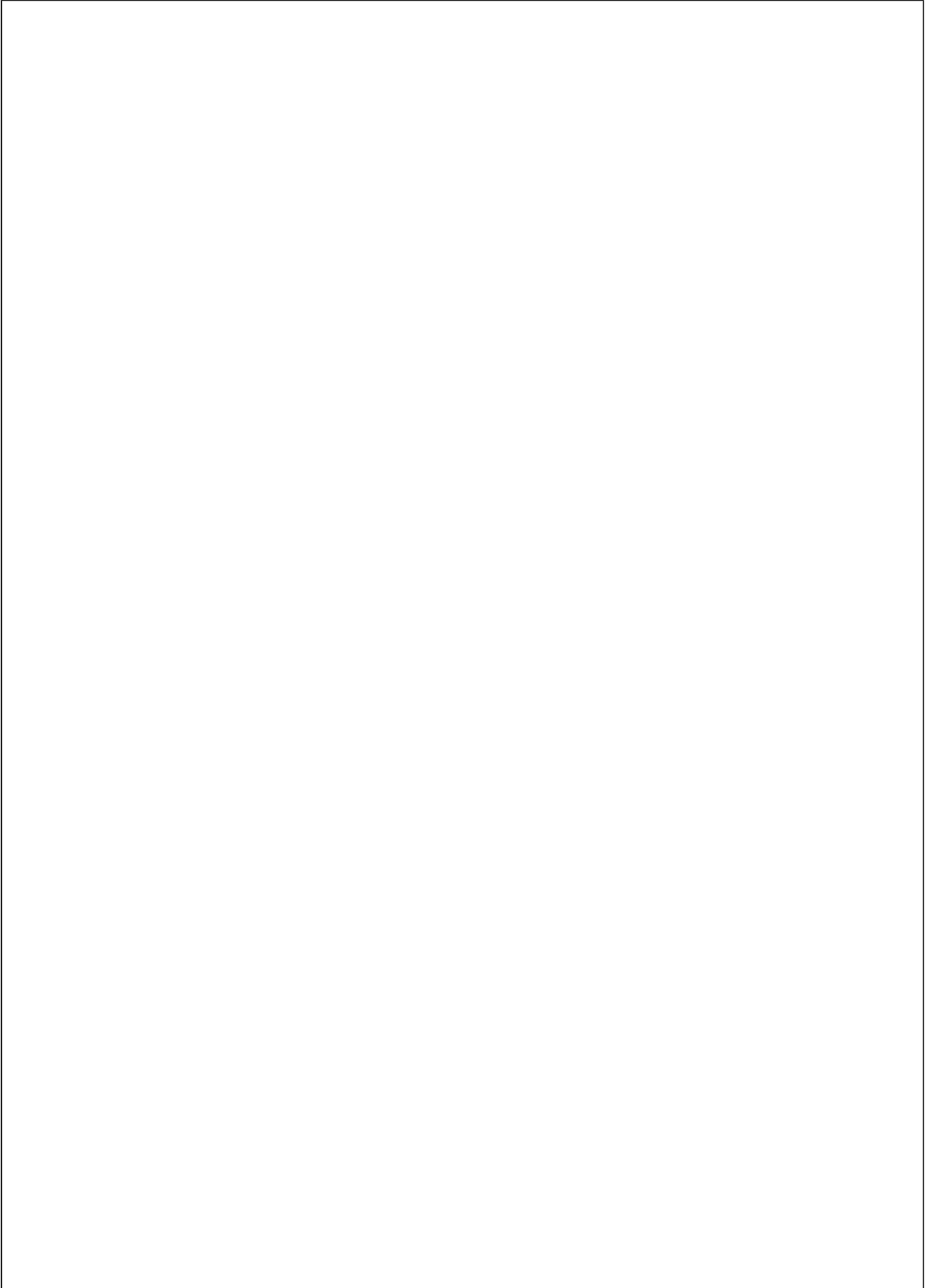

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/202683,Delegacja-Instytutu-Pamieci-Narodowej-oddala-hold-Bohaterom-Czerwca-1956-roku.html>
28.02.2026, 05:38

[Następny](#)

[Powrót](#)

Delegacja Instytutu Pamięci Narodowej oddała hołd Bohaterom Czerwca 1956 roku

19.06.2024

19 czerwca 2024 roku w związku ze zbliżającą się 68. rocznicą wybuchu buntu robotników w Poznaniu prezes IPN dr Karol Nawrocki, zastępcy prezesa dr hab. Karol Polejowski i dr Mateusz Szpytma oraz dyrektor Oddziału IPN w Poznaniu dr hab. Rafał Reczek złożyli kwiaty pod Pomnikiem Poznańskiego Czerwca 1956 r.

W czwartek 28 czerwca 1956 roku, o godz. 6.30, uruchomiono główną syrenę w Zakładach im. Józefa Stalina Poznań (ZISPO - ówczesna nazwa Zakładów Przemysłu Metalowego Hipolita Cegielskiego). Dla zgromadzonych w nich robotników - niezadowolonych ze swojej sytuacji bytowej, rozczarowanych pogarszającymi się warunkami pracy i ignorowaniem ich żądań przez władze - był to sygnał do rozpoczęcia manifestacji. W milczeniu wyszli z zakładów i skierowali pochód do centrum Poznania, w stronę siedzib władzy - Miejskiej Rady Narodowej (MRN) i Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KW PZPR), aby w ten sposób zmusić ją do konkretnych rozmów i nakłonić do ustępstw na rzecz polepszenia warunków pracy i życia. „Na czele pochodu Cegielskiego szły kobiety pracujące na kamieniu przy szlifowaniu ręcznym pudeł wagonów. Obdarte, wychudzone, w wykoślawionych drewniakach - wyglądały jak prawdziwe katorżnice. Za nimi pracownicy montażu i spawacze. Szliśmy spokojnie, bez żadnych okrzyków” - wspominał jeden z uczestników. Tak rozpoczął się bunt robotników i mieszkańców Poznania, spowodowany przede wszystkim złymi warunkami życia, będącymi wynikiem realizacji planu sześcioletniego.

Determinacja manifestantów, do których wkrótce dołączyli kolejni mieszkańcy Poznania, rosła z minuty na minutę. Obok transparentów o treści społecznej czy ekonomicznej szybko pojawiły się hasła antyrządowe i narodowe, nadając manifestacji cech niepodległościowego powstania. Strajkowa gorączka ogarnęła miasto, nastroje radykalizowały się. Protest przerodził się w rzeczywistą walkę o niespotykanej dotąd zaciętości, którą władza w brutalny sposób spacyfikowała przy użyciu wojska.

Rządzący Polską komuniści nie poprzestali wyłącznie na stłumieniu poznańskiej rewolty siłą. W miasto i jego mieszkańców na przełomie czerwca i lipca 1956 uderzył propagandowy terror, a Czerwcową pamięć postanowiono unicestwić. W okresie PRL przez długi czas pamięć ta była zakazana, potem zaś koncesjonowana. „Kurtyna milczenia” skutecznie okrywająca Poznań, została ostatecznie zerwana dopiero w sierpniu 1980 r. za sprawą wielomilionowego ruchu społecznego „Solidarność”. To entuzjazm tych dni i działania podjęte m.in. przez ludzi „Solidarności” sprawiły, że robotniczy protest z 28 czerwca 1956 r. stał się obok Grudnia 1970 jednym z najważniejszych wydarzeń inicjujących marsz ku „Solidarności”, marsz ku wolności. Eksplozja Czerwcowej pamięci przyniosła wówczas Poznaniowi jego współczesny symbol - Pomnik Poznańskiego Czerwca 1956, którego odsłonięcie stało się jednym z najistotniejszych ogniw „karnawału Solidarności”.

Polecamy:

- [Piotr Grzelczak „Poznański Czerwiec 1956. Miejsca pamięci”](#)
- [Agnieszka Łuczak „Poznański Czerwiec 1956”](#)
- [Marcin Jurek „»Black Thursday Bread Riots«. Reakcje brytyjskiej prasy na Poznański Czerwiec '56”](#)
- [Rafał Reczek „»Chłopiec z ferajny«. Robert De Niro oddaje hołd uczestnikom Poznańskiego Czerwca 1956 roku”](#)
- [Marta Szczesiak-Ślusarek „Precz z taką wolnością!”](#)
- [Poznański Czerwiec 1956 na archiwalnych fotografiach](#)
- [Wykład dr. hab. Rafała Reczka „Kiedy Cyrankiewicz odrąbywał ręce poznaniakom”](#)
- [Katarzyna Florczyk „Cena odwagi. Maria Kapturska, Helena Przybyłek, Stanisława Sobańska”](#)
- [Piotr Grzelczak „Poznański Czerwiec 1956 w dokumentach CIA”](#)
- [Dodatek „Poznański Czerwiec 1956 roku”](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Upamiętnienie